

en zoo fijn en gevoelig, als waren ze het werk van een begaafden stempelsnijder. Het meisje, met haar naïef-onschuldig kinderlijk gezichtje, de jonge man met zijn gevoeligen mond en weelderigen haarbos, ze behooren tot het meest precieuse kleine werk, dat technisch in hout is te bereiken. Van onweerstaanbare charme, zijn ze aan geen

helft der vijftiende en het eerste kwart der zestiende eeuw. Riemenschneider, de laatste der Duitsche laat-gothiekers, bereikte een hoogtepunt en staat daar nog alleen. Zijn kunst was primitief en beperkt, maar in diepte van gevoel heeft hij zijns gelijken niet. Met den dertigjarigen oorlog — als alle oorlogen de grootste vijand der kunst —

FIG. XXXIV. TWEE KAARSENDRAGENDE ENGELEN IN HET VICTORIA EN ALBERT-MUSEUM TE LONDEN.

tijdsbeperking gebonden en helpen mede om Riemenschneider — den Dürer in de beeldhouwkunst — een plaats te geven onder de groote kunstenaars van alle tijden.

Na hem, door oorlog en hervorming, is de bloeiende beeldhouwkunst in Duitschland haast plotseling tot verval geraakt. Nimmer meer heeft zij het aanzien en de waarde herwonnen van de werken uit de laatste

brak voor Duitschland een tijd aan van materialisme en grofheid waarin voor de Musen geen plaats was. Zooals Schiller ze zeggen laat:

Wo die Waffen klirren

Mit eisernem Klang,

Wo der Hass und der Wahn die Herzen
verwirren,

Da wenden wir flüchtig den eilenden Tritt.

Zoo was het toen en zal het nog wel zijn.